

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Secvnda, Qva Continentvr Socratis Scolastici
Constantinopolitani lib. 7. Theodoriti Cyrensis episcopi lib. 5

Christopherson, John

[Köln], 1569

De Ioanne qui mortuo Imperatore Onorio, tyrannidem Romae exercuit, &
quo pacto Deus praecibus Theodosii inclinatus, illum in exercitus Romani
manus tradiderit. Cap. XXIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12704

S O C R A T . H I S T O R .

carit. Accedit eo, quod cum Constatinopoli in Amphitheatro pugnas cum bestijs quodam tempore pro spectaculo ederet, populusque sublato clamore postularet, ut aliquis ex eorum numero, quorum insigniter eminebat audacia, cum fera bestia decertaret: respondit, an non explorate cognitum habetis, nos ita assuefactos esse, ut nulla crudelias spectacula contemplari possimus. Quae cum populus ex eius ore audiisset, de reliquo a crudelibus spectaculis abstinere didicit. Qui netiam adeo pius fuit, ut omnes Dei sacerdotes honorifice coleret, eosque potissimum quos intellexerat, pietate in primis excellere. Fertur præterea saccum, quo episcopus Chebrorum, qui Constatinopoli mortem obiit, induitus erat, quæsiuisse, eumque quantumis sordidatum induisse, persuasum nimirum se aliquid ex mortui sanctimonia inde percepturum. Quodam anni tempore procelloso admodum & turbido, consueta statutaque spectacula, populo ea flagitante in circo edidit. Vbi autem Circus hominibus refertus fuit, tempestas cœpit esse vehementior. Ac cum magna vis niuis præceps delaberetur, tum Imperator perspicue declarauit, quo animo exga Deum affectus esset: sic enim populum per præcones compellauit: quin multo satius est, ut neglecto spectaculo omnes uno ore Deum praecemur, vt ab imminentे procella conseruemur incolumes. Vix hæc verba protulerat, cū omnes in Circo uno animorum consensu, summaque cum alacritate Deo præces fundere cœperunt: totaq; Ciuitas quasi vna ecclesia fuit. Tum Imperator in media hominum frequentia, priuati hominis habitu incedens, hymnos recitare exorditur: nec spes certè illum frustrata est. Nam aer serenus factus est: & annone charitas, Dei benignitate in omnium rerum affluentiam commutata. Si quando bellum concitabatur, Davidis exemplum imitatus, ad Deum confugit, pro certo persuasus eum bellorum administratorem esse: precumque subsidio adiutus ea prospere, & fœliciter gessit.

De Ioanne qui mortuo Imperatore Onorio, tyrannidem Romæ exercuit, & quo pacto Deus præcibus Theodosii inclinatus, illum in exercitus Romani manus tradiderit. CAP. XXII.

Hoc

HO C loco igitur, qua ratione paulo post bellum cum Persis gestum, Honorio mortuo, Asclepiodoto & M^z riano Coss. ad decimum octauū Calend. Septembbris, ope diuina nixus Ioannem tyrannum profligarit, commemo rabo. Res namque id temporis gestæ sunt dignæ (meo quidem iudicio) quæ memoriæ posterorum commendentur. Nam quæ res Hebræis, Moysè duce, mare rubrum trai cientibus, eadem etiam Imperatoris ducibus, cum eos cōtra tyrannum mitteret, acciderunt: quarum quidem summam ego paucis complectar: ubiorem autem earum explanationem, quoniam separata tractatione egerit, aliis persequendam relinquam. Quanquam Theodosius Imperator de morte Imperatoris Honorii certior factus erat, eam tamen alios celavit, aliaq, causa alias commemorata, de ea re complures se fellerit. Mittit etiam clam militem Salonas, urbem Dalmatiæ, ut si quis in partibus versus occidentē forte nouis rebus studeret, præsto essent, qui eius conatus repri meret. Quibus rebus ita comparatis, tandem morte auunculi omnibus palam facit. Interea temporis Ioannes, qui inter scribas Imperatoris principem locum obtinuit, cum prosperum suæ fortunæ cursum moderatè ferre non posset, imperium arripit, Legatosq; ad Imperatorem Theodosium mittit, per quos postulat, ut Imperator declaretur. Theodosius Legatis eius in custodiā traditis, ducem Ardaburium qui in bello Persico res plane maximas confecisset, ad Ioannem mittit. Ille cum Salonas venisset, inde transmittit in Aquileiam, casuq, aduerso, vti putabatur, vsus est. Casus autem hic fuit, qui deinceps sequitur: Dum nauigabat, vento aduerso flante, in manus tyranni delatus est: qui illo cōprehenso, spem concepit Theodosium necessitate compulsum fore, modò ducem suum Ardaburium saluum vellet, vti ipsum crearet declararetq; Imperatorem. His auditis, & Theodosius ipse, & exercitus etiam contra tyrannum missus, anxio & sollicito animo fuit, ne quid mali Ardaburius à tyranno perpetetur. Aspar igitur filius Ardaburij cum & patrem à tyranno comprehensum, & infinitas Barbarorum copias ad auxilia tyranno ferenda accessisse certior factus esset, omnino incertus animi erat, quid ageret. Itaque preces pii Imperatoris illo tempore rursus plurimū

SOCRAT. HISTOR.

momenti habuisse constabat. Nam Angelus Dei in habitu & forma pastoris, ducem itineris Aspari se præbuit, & per Stagnum Rauennæ adiacens (in ea namque ciuitate tyrannus commoratus, ducem Ardaburium tenuit) copias eius deduxit: qua via nemo vñquam iter fecisse commemoratur. Deus igitur qua transiri non poterat, transitum Aspari patefecit. Ille tum copiis per Stagnum cuius aqua diuina ope penitus exhausta fuit, traductis, portas ciuitatis, quas apertas offendit, ingressus, Tyrannum opprimit. Quo tempore etiam Imperator sanctissimus (cui ludos Circenses peragenti significatum est tyrannum è medio sublatum esse) suam exiñiam erga Deum pietatem perspicue declarauit. Sic enim populum affatur: relictis his oblectamentis, huc potius, si videtur, nos referamus: ad ecclesiam profecti, preces Deo, quibus illi pro tyranno ipsius manu occiso agamus gratias, piè fundamus. Quæ cum dixisset, non modò spectaculis finis impositus fuit, verum etiam omnes, illis neglectis, per medium circum vna voce gratiarum actionem pariter cum Imperatore decantantes iuerunt, rectaque ad Ecclesiam Dei contenderunt: ibique totum diem commorati sunt, & ciuitas vniuersa, instar vnius fuit ecclesiæ.

Quod Ioanne tyranno è medio sublato, Theodosius Imperator Valentinianū Constantio & Placidia matertera sua prognatum Imperatorem Romæ renunciavit.

CAP. XXIII.

Tyranno iam è medio sublato, Theodosius animo agitare cœpit, quem partium versus occidentem Imperatorem declararet: Erat ei Consobrinus nomine Valentinianus, admodum adolescentis, ex Placidia matertera sua natus, quæ filia fuit magni Theodosij Imperatoris, soror Augustorum, Arcadij & Honorij: Constantius autem, qui ab Honorio Imperator declaratus est, cumque illo ad exiguum tempus imperio functus, mortem obiit, pater Valentiniani fuit. Theodosius hunc suum Consobrinum Cæsarem renunciatum, ad partes occidentis misit, rerum administratione matri Placiðæ concredita. Postea dum ille ipse in Italiam iter facere maturabat, ut Consobrinum declararet Im-